

Καθόσον, τα σφραγισμένα τιμωρών και όσα τα λάβοντες τα μίση οὐκ ἔχουσιν ἀποφύγειν, τὸν τὸν γονεῖν καὶ τὸν τοῦ μεγάλων τῶν ἀπορρυπτικῶν καὶ τοῦ ποδῶν

«Ὅλα τα σεβαστά και τα καλά και εκείνα με τα οποία η Πολιτεία ρυθμίζεται, σώζεται και προοδεύει, δηλαδή η σωφροσύνη, ο σεβασμός των νέων προς τους γονεῖς και τους μεγαλύτερους τους και η πειθαρχία, μόνο με την ισχύ και την τήρηση των νόμων υπερισχύουν και υπερτερούν από τα αισχρά, την αδιαντροπιά, δηλαδή, την θρασύτητα και την αναίδεια.

Γιατί, η κακία και η φαυλότητα είναι γεμάτες θρασύτητα, τόλμη και πλεονεξία, ενώ, αντίθετα, η καλwsσύνη είναι γεμάτη ηπιότητα, διστακτικότητα και πραότητα· γι' αυτό και είναι φοβερό, αλλά και εύκολο να βρεθεί σε μειονεκτική θέση.

Ὅλοι, λοιπόν, όσοι δικάζουν πρέπει να τηρούν τους νόμους και να τους προσδίδουν ισχύ, δύναμη και εγκυρότητα. Γιατί, μόνο με τη βοήθεια των νόμων οι ενάρετοι πολῖτες μπορούν να αντιμετωπίσουν τους κακούς.

Σε αντίθετη περίπτωση, όλα έχουν καταλυθεί, όλα έχουν καταρρεύσει, όλα έχουν ανατραπεί, και η Πολιτεία πέφτει στα χέρια των πιο κακών και αναίσχυντων.» (Δημοσθένης, Κατά Ἀριστογείτονος, Α', 24-25)

«Πρέπει, επίσης, να έχουμε υπ' όψη ότι, αν καταστεί δυνατόν να κάνει ο καθένας ό,τι θέλει, δεν υπάρχει κανένα όφελος να θεσπίζονται νόμοι, να συνεδριάζουν τα δικαστήρια, να εκλέγονται Κυβερνήσεις.

Και, βέβαια, οι δικαστές δικάζουν όχι μόνο για να τιμωρήσουν αυτούς, που παρανομούν, αλλά και για να παραδειγματίσουν και τους άλλους, που σκέφτονται να παρανομήσουν. Αν, λοιπόν, τιμωρούν μόνο τους φτωχούς και τους άσημους, κανείς δεν θα γίνει καλύτερος, αφού κανείς δεν θα μάθει ποιός καταδικάστηκε.. Αν, όμως, τιμωρούν και τους γνωστούς και επιφανείς, που παρανομούν, όλοι θα το πληροφορηθούν και έτσι, έχοντας τους για παράδειγμα, οι πολῖτες θα γίνονται καλύτεροι.» (Λυσίας, Κατά Ἀλκιβιάδου, Α'11,13)

«Πρέπει, λοιπόν, οι δικαστές να τιμωρούν, να εμποδίζουν και να αποκλείουν από τη δημόσια ζωή όλους όσοι παρανομούν, και περισσότερο αυτούς, που διαχειρίζονται κάποια εξουσία.

Διότι, αν αυτοί είναι φαύλοι, εξ αιτίας της παρανομίας και της φαυλότητάς τους βλάπτεται όλος ο λαός, ενώ, αντίθετα, πάρα πολύ ωφελείται, αν είναι ενάρετοι και θέλουν να τηρούν τους νόμους.

Γιατί, άπαξ και δοθεί σ' αυτούς που διαχειρίζονται την εξουσία το δικαίωμα και η αφοβία να παρανομούν και να περιφρονούν τους θεσπισμένους νόμους, τότε είναι ανάγκη τις συνέπειες της παρανομίας τους να τις υφίσταται όλος ο λαός!

Ὅπως ακριβώς σε ένα πλοίο, αν κάποιος ναύτης υποπέσει σε σφάλμα, αυτός προκαλεί μικρή βλάβη, ενώ αν ο καπετάνιος κάνει κάποιο λάθος, τότε κινδυνεύει όλο το πλοίο μαζί τους επιβάτες του να καταποντιστεί, έτσι και οι παρανομίες των

απλών πολιτών βλάπτουν μόνο τους ίδιους και όχι το σύνολο, ενώ οι παρανομίες των αρχόντων και των πολιτικών έχουν ολέθρια επίδραση σε όλους...»(Δημοσθένης, Κατά Άριστογείτονος, Β΄, 1-4).

Κατόπιν των ανωτέρω, που γράφτηκαν και ειπώθηκαν πριν 2.400 χρόνια περίπου, τίθεται εύλογο το ερώτημα:

Μήπως θα πρέπει να μελετήσουμε βαθύτερα και να εκπαιδεύσουμε τους Νέους μας, τους θεμελιωτές του μέλλοντος της Πατρίδας μας, να γνωρίσουν και να βιώσουν τις πνευματικές παρακαταθήκες των προγόνων μας, οι απόψεις των οποίων διαθέτουν διαχρονικότητα και επικαιρότητα, πάντοτε χρήσιμη και ενίοτε τραγική;

† Ο ΣΥΡΟΥ ΑΩΡΟΘΕΟΣ Β΄

(Εφημερίδα “ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ”, Σάββατο, 17 Οκτωβρίου 2015)